

GENERALITAT VALENCIANA

CONSELLERIA DE PRESIDÈNCIA I AGRICULTURA, PESCA, ALIMENTACIÓ I AIGUA

DIRECCIÓ GENERAL DE PRODUCCIÓ AGRÀRIA I RAMADERIA

SANITAT VEGETAL

Nota informativa *Trioza erytreae* (psil·la africana dels cítrics)

***Trioza erytreae* (psil·la africana dels cítrics)**

La psil·la africana (*Trioza erytreae*) és un insecte xuplador de l'orde dels hemípters, que pertany a la família *Trioziidae*.

Noms comuns

Psil·la africana dels cítrics, *African citrus psyllid*

Distribució geogràfica

És originària d'Àfrica. Es troba àmpliament distribuïda a Àfrica i amb distribució restringida a Àsia i Europa.

Distribució a Espanya i zones pròximes

No s'ha detectat la presència d'esta plaga a la Comunitat Valenciana.

L'any 1994 es va detectar a Madeira i en 2002 a les Canàries.

Recentment han aparegut focus en el nord-oest de la península Ibèrica, a Galícia i Portugal.

Allotjament

Trioza erytreae viu exclusivament sobre plantes de la família de les *Rutaceae*, que afecta els cultius de cítrics (tarongers, llimeres, pomelos i mandariners) i diverses plantes ornamentals d'esta família.

Descripció

Adults: són alats i mòbils, amb ales transparents, inicialment presenten un color més pàl·lid i posteriorment prenen un color marró clar. D'aspecte semblant als pugons, mesura de 3 a 4 mm de longitud. S'alimenten de les fulles i adopten una posició característica amb l'abdomen alçat en una posició de 35° respecte a la superfície d'alimentació.

El període mitjà de vida de les femelles és d'un mes.

Trioza erytreae adults

Foto cedida pel Dr. Felipe Siveiro (ICIA)

Ous: són allargats, de color groc ataronjat, en forma de gota. Les postes es localitzen en les fulles jóvens.
Es desclouen entre els 6 i els 15 dies.

Brot amb postes

Foto Departament d'Entomologia de l'IVIA

Nimfes: té forma el·líptica, de color groc i estan rodejades per excrecions cèries. Al poc de temps de nàixer es fixen al revés de les fulles tendres, s'alimenten i formen els característics bonys o agalles en les fulles. Quan la fulla presenta moltes agalles, es corben cap a l'interior. Així mateix, les nimfes excreten gran quantitat de melassa, sobre la qual es desenrotlla la negreta.

Presenta cinc estadis nimfals. Una vegada transcorregudes de 3 a 6 setmanes, les nimfes evolucionaran a adults, que faran noves postes d'ous.

Nimfes alimentant-se en el revés de les fulles.

Foto cedida pel Dr. Felipe Siveiro (ICIA)

Fulla amb agalles i corbada

(foto A. Vicent, IVIA)

Disposició de nimfes en la fulla, deformacions en anvers i revés.

PQR-EPPO i Govern de Canàries

Arbre afectat amb presència de melassa i negreta

Foto Departament d'Entomologia de l'IVIA

Síntomes i danys

Les nimfes s'alimenten de la saba de la planta i quan n'hi ha gran nombre poden provocar que les fulles estiguen totalment retorçudes i prenguen un color groguenc. Com a conseqüència, poden produir un debilitament de l'arbre i una disminució en la qualitat i quantitat de la seua producció.

El principal impacte és que este insecte és vector de la forma africana de la greu malaltia denominada **huanglongbing (HLB)**, **greening** o **dragó groc** dels cítrics, causada pel bacteri *Candidatus liberibacter*.

Actuacions a realitzar

Trioza erytrae està considerada en l'àmbit europeu com una plaga de quarantena de lluita obligatòria (Directiva 2000/29).

Davant del greu impacte que això pot suposar per a la citricultura mediterrània, la Conselleria de Presidència i Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua ha creat un comitè d'experts en sanitat vegetal perquè dicte les actuacions que hagen d'adoptar-se per a evitar la dispersió de la plaga i previndre'n l'entrada a la nostra comunitat, així com la del bacteri responsable de l'HLB o *greening*. Entre les actuacions que fa la Conselleria figuren les següents:

- Intensificar els punts de control del Pla de Vigilància Fitosanitària Citrícola, tant en plantacions agrícoles, com en vivers.
- Intensificar els controls (documentals i visuals) sobre el moviment de material vegetal de rutàcies que fan els vivers de la Comunitat Valenciana (tant de cítrics com d'ornamentals), per a controlar que no s'introduïx material vegetal susceptible procedent de zones que no estiguen lliures de la *T. erytrae*.
-

Cal implicar tant el sector agrari com la resta de ciutadans que tinguen cítrics a les seues propietats. En altres països, els primers focus tant dels insectes vectors com de la malaltia s'han donat històricament en jardins particulars per l'entrada de material vegetal contaminat.

Recomanacions a tindre en compte:

El material vegetal de la família de les rutàcies haurà d'anar acompanyat del passaport fitosanitari corresponent i procedir d'àrees lliures de la plaga.

- Si es detecten símptomes sospitosos que facen pensar en la presència d'este insecte, han de contactar immediatament amb el Servei de Sanitat Vegetal.

És recomanable fer fotos dels símptomes observats.

Mentres que no es tinga la confirmació que no es tracta de la psil·la africana dels cítrics, **ha d'evitar-se qualsevol moviment de material vegetal** de la zona sospitosa per a previndre'n la dispersió.

- Hem de recordar que les plagues que afecten els cultius també tenen altres allotjaments, silvestres o ornamentals. El moviment per particulars de material vegetal, sense passar pels controls fitosanitaris oficials, pot introduir noves plagues.

No ha de traslladar-se material vegetal de la família de les rutàcies des de les zones afectades per la psil·la del nord d'Espanya, les Canàries i el nord de Portugal a altres àrees cítriques.

Pot contactar amb **l'Oficina Comarcal Agrària** (OCAPA) de la seua zona o bé en les adreces següents:

Alacant	Castelló	València
C/ Professor Manuel Sala, 2 03003 Alacant Tel. 965 934 629/30 Fax 965 934 688 sanidadvegetalalicante@gva.es	C/ Comerç, 7 12550 Almassora Tel. 964 558 342/43 Fax 964 558 341	Av. d'Alacant, s/n Apartat 125 46460 Silla Tel. 963 874 700 Fax 961 210 538 spf_silla@gva.es

Silla (València), 27 de febrer de 2015

